

Niektoré zaujímavosti z histórie Svedkov Jehovových

Autor: Mgr. Martin Štofan

Marec 2009

1 JEHOVOVI SVEDKOVIA (JS) – HISTORICKÝ PREHĽAD

Problematike Jehovových svedkov je venovaná značná publicita, záujem i obavy verejnosti. Vplyv tejto náboženskej organizácie na jednotlivca i rodinu je nesporný. Na Slovensku sa stretávame najmä s apológiami voči nim v podobe prekladov zo zahraničia, no sprostredkujúcich nepresné alebo archaické informácie. Táto literatúra je však užitočná ako zdroj odkazov na ďalšie informácie. Výpovede bývalých členov a seriózne a aktuálne informácie možno nájsť v slovenskom časopise Rozmer¹ a českom Dingir² a na pravidelne aktualizovanej internetovej stránke <http://www.straznavěž.cz>. Na Slovensku sa doposiaľ Jehovovým svedkom nevenovali kvalifikačné práce, pričom v Českej Republike sme zaznamenali niekoľko odborných prác z rôznych aspektov vedy. Medzi najhodnotnejšie patria: Náboženská spoločnosť a štát. Historie svědků Jehovových v Československu³, Svědkové Jehovovi v České republice – prožívání a postoje bývalých členů⁴ a Život je svatý Svědkové Jehovovi a otázka krve⁵. Podrobný zoznam literatúry o tejto náboženskej organizácii publikovaný v Čechách a na Slovensku vrátane literatúry vydanej Jehovovými svedkami uvádzame v prílohe č. ...

Najnovšou publikáciou je kniha Raymonda Franza, bývalého člena Vedúceho zboru Jehovových Svedkov Hľadání

¹ Rozmer – časopis pre kresťanskú a duchovnú orientáciu vydávaný ako štvrťročník, vydávaný od roku 1998, vydavateľ: Ekumenická spoločnosť pre štúdium siekt a Ekumenická rada cirkvi v SR. Bližšie informácie o NSJS v Rozmere č. 1-3/2007, internet: <http://www.rozmer.sk>

² Dingir - Časopis Dingir vznikol roku 1998 ako populárne odborný časopis, ktorý sa z hľadiska religionistiky zaoberá súčasným náboženským životom, pričom náboženstvo ani jeho jednotlivé formy nepropaguje ani neodsudzuje a snaží sa pristupovať nepredpojato. Redakčnú radu zastrešujú české religionistické pracoviská univerzít v Prahe, Pardubiciach a v Ostrave. Vychádza štvrťročne, , internet: <http://www.dingir.cz>

³ MARTINEK, B.: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*. Praha 2000, 64 s.

⁴ HUMPL, L.: *Svědkové Jehovovi v České republice – prožívání a postoje bývalých členů*. (rigorózná práca), Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Olomouc 2002, s. 207.

⁵ MALÝ, M. a kol.: *Život je svatý Svědkové Jehovovi a otázka krve*. nakl. L. Marek, Pekařská 18, Brno 2006, ISBN 80-86263-86-X, s. 306.

kresťanské svobody⁶, v ktorej s odstupom rokov a nadhľadom poukazuje na činnosť tejto organizácie a jej dopad na jednotlivca a rodinu. Monografia však prekračuje rámec jednej náboženskej konfesie a tým sa stáva univerzálnou i proti rizikám vplyvu ďalších sporných spoločností alebo negatívnych tendencií v etablovaných organizáciách. Franz zároveň ponúka introspektický pohľad pre každého hľadajúceho, poukazuje na osídla psychickej manipulácie a povzbudzuje ku osobnej zodpovednosti.

Jedinou pôvodnou monografiou o Jehovových svedkoch vydanou na Slovensku je kniha od Kolomana Kahana s rovnomenným názvom *Jehovovi Svedkovia*⁷, ktorá sa síce nesie v duchu socialistickej ideológie, no objektívne popisuje organizáciu NSJS a opiera sa o množstvo prameňov. Ako jediná (v socialistickej Československu) prináša sociologický výskum a porovnanie vtedajších okresov Prievidza a Humenné.

1.1 Zaradenie Jehovových svedkov

Pri zaradovaní akejkoľvek skupiny, organizácie alebo cirkvi sa stretávame s rôznymi neraz až protichodnými názormi. U Jehovových svedkov v intervale, kde Pavel Procházka hovorí o NSJS že: „ju nepovažuje za kresťanskú cirkev, ale náboženskú spoločnosť, pretože nevyznávajú Trojjediného Boha a iné tradičné pravdy kresťanského pravoveria“⁸ až po názor, že patria „medzi najznámejšie súčasné sekty, ktoré vznikli odštiepením od katolíckej cirkvi (na základe svojského výkladu Biblie), patrí sekta Svedkovia Jehovovi, ktorá postupne nadobúda čoraz viac znakov cirkvi.“⁹ Podľa nášho názoru ani jedna s týchto definícií nevystihuje NSJS pravdivo. Našou úlohou nie je posudzovať pravdivosť učenia Jehovových svedkov. Z tohoto pohľadu zaradenie akejkoľvek skupiny

⁶ FRANZ, R.: *Hledání křesťanské svobody*. Praha 2007, ISBN 978-80-87168-03-5, s. 616.

⁷ KAHAN, K.: *Jehovovi svedkovia*. Nakladateľstvo Pravda, Bratislava 1988, 1.vyd. s. 261.

⁸⁸ PROCHÁZKA, P.: *Cirkev a sekty*. Pdf. UMB v Banskej Bystrici. 2004, ISBN 80-8055-919-8, s.

⁹ SOPÓCI Ján a kol.: *Základy sociológie*. SPN Bratislava 1995, s. 106.

nezahrňa to, čomu kto verí, ale to, **čo** a **ako** robí. Práve z tohoto aspektu sa javia ako sporné a manipulatívne spoločenstvo s dopadom na indoktrináciu jedinca a kvalitu rodinných vzťahov.

Pri začlenení náboženskej spoločnosti Jehovových svedkov sa prikláňame k zaradeniu medzi sporné spoločenstvá, i keď navonok sa snažia interpretovať ako seriózna a etablovaná cirkev. Lukáš Humpl¹⁰ hovorí o domnienke, že nepatria medzi vyslovene extrémne a nebezpečné skupiny, ale vzhľadom na ich početnosť a aktivnosť by mali byť odborníci sociálnych inštitúcií schopní pomôcť im ako potencionálnym sociálnym klientom. Jehovovi svedkovia sa sami o sebe vyjadrujú: „že sa v žiadnom prípade nestali nejakou sektou vybudovanou na osobnosti ktoréhokoľvek z (týchto) mužov“¹¹, ako Charles T. Russell, Joseph F. Rutherford, Nathan H. Knorr a Frederick W. Franz a rovnako iní, ktorí slúžili a slúžia ako členovia Vedúceho zboru. Uvádzajú že, „majú naopak len jedného vodcu, Krista.“¹² Na druhej strane, z histórie pôsobnosti *Strážnej veže*¹³ vidno, že mala neobmedzenú moc nad životmi a rozhodovaním svojich členov. Postupne sa tvrdý kurz politiky zjemnil a nepôsobia tak dogmaticky. Formy psychickej manipulácie však nadobúdajú sofistikovanejšie atribúty, ktoré sú charakteristické i pre iné zoskupenia. U NSJS je to zrejme aj z opatrnosti predpovedí, ktoré už nie sú zamerané na konkrétne predpovede rokov, ako to bolo v minulosti. Väčšina členov však považuje Vedúci zbor za rozhodujúcu autoritu. Súvisí to aj s druhou otázkou pri krste, na ktorej bezvýhradne trvajú, a uchádzač o krst musí povedať jednoznačné „áno“. Otázka znie: „veríš že si v spojení s organizáciou, ktorá je

¹⁰ Spracované podľa: HUMPL, L.: *Svedkové Jehovovi v České republice – prožívání a postoje bývalých členů*.s.7.

¹¹ S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 117

¹² tamtiež

¹³ Vedúci zbor je kolektívny orgán, ktorý rozhoduje o celej činnosti organizácie. Skladá sa z neurčitého počtu členov. Strážna veža – je právny nástroj Vedúceho zboru a vydavateľ časopisov Strážna veža a Prebudte sa! a ostatnej literatúry.

vedená Božím duchom?“. Preto sa počas rokov organizácia¹⁴ označovala aj ako ‚matka‘ a výklady organizácie ako ‚súčasná pravda‘, ktorá bola záväzná pre jej členov. Podľa prepisu a odpovede Frederika Franza, ktorý bol zastupujúcim prezidentom spoločnosti Strážna veža pred škótskym, súdom odpovedal na otázku záväznosti prijatia všetkých náuk spoločnosťou¹⁵:

otázka: *Je prijetí týchto nauk pro vaše členy dobrovolné, nebo je jejich přijetí nutností pro ty, kdo chtějí zůstat členy vaší společnosti?*

odpoveď: *Je to nutností.*

O nutnosti prijatia výkladov spoločnosti môžeme hovoriť ako o norme záväznosti pre jej členov.

1.2 Genéza Jehovových svedkov

Vznikli v druhej polovici 19-teho storočia ako samostatné skupiny bádateľov Biblie v Spojených štátoch amerických a postupne rozširujú svoju činnosť do ostatných svetadielov. V roku 2008 dosahujú 7 miliónov aktívnych členov.

Začiatok činnosti Jehovových svedkov spájame s menom Charles Taze Russell (1852–1916). Tento muž bol ovplyvnený, v poslednej fáze rozhodovania, najmä Villiamom Mullerom – americkým priekopníkom v adventistickom hnutí a adventistom Nelsonom H. Barborom vydavateľom časopisu posol rána (Herald of the morning)¹⁶ V roku 1877 Russell a Barber vydávajú spoločne knihu „Three Worlds, and the harvest of this world“ (Tri svety a žatva tohoto sveta), táto kniha sa zaoberá aj chronológiou predpovedí obdobia času konca. V roku 1879, v mesiaci júl začína Russell (27 ročný) vydávať Strážnu vežu (ZION'S WATCH TOWER AND HERALD OF CHRIST'S PRESENCE), ktorá je dodnes hlavným časopisom Jehovových svedkov. V roku 1914 vychádza každé číslo v náklade asi 15

¹⁴ myslené tým vedúci zbor alebo prezident spoločnosti

¹⁵ FRANZ, R.: *Hledání křesťanské svobody*. Praha 2007, ISBN 978-80-87168-03-5, s. 27.

¹⁶ Raymond Franz: *Krise svědomí. Návrat domů*: 1998, s. 137

000 výtlačkov¹⁷. V roku 2004 dosahuje tento časopis priemerný náklad 26 600 000 výtlačkov v 148 jazykoch, čo predstavuje štvornásobok aktívnych členov. Od roku 2008 dochádza k zmene v štruktúre časopisu Strážna veža, pričom jedno vydanie z prvého dňa v mesiaci je určené širokej verejnosti, vychádza v priemernom náklade 37 100 000 kusov a druhé z 15-teho dňa mesiaca je používané na interné štúdium členov.

1.2.1 Ruská forma Jehovizmu

Pre zakladateľov nových náboženstiev je charakteristické, že preberajú učenie iných. Nie je nič neobvyklé, keď nové učenie vzniká ako kompilát názorov a spisov. O Russellovi, zakladateľovi Jehovových svedkov hovorí kniha Svědkové Jehovovi hlasatelé božího království¹⁸, že:

Bol druhým synem Josepha L. Russella a jeho manželky Anny Elizy, rozené Birneyové, kteří byli presbyteriáni skotsko-irského původu. (...) Přestože byl Charles vychován jako presbyterián, vstoupil časem do kongregacionalistické církve. (...) Mladý Russel však nebyl ateista; nemohl prostě přijmout běžně chápané nauky církvi. Vysvětlil: „Postupně jsem byl doveden k názoru, že každé vyznání sice obsahuje nějaké pravdivé prvky, ale celkově jsou všechna vyznání scestná a odporují Božímu slovu.“ (...) Russel se tedy odvrátil od církevních vyznání a při hledání pravdy prozkoumal některá přední východní náboženství; shledal však, že ho neuspokojují.

Ruský bádateľ Moskalenko¹⁹ poukazuje na vznik tzv. Iljinského Jehovizmu na Urale už v 40-tych rokoch 19-teho storočia (zakladateľ Iljin – rusky: Н. С. Ильин 1809-1890), ktorého učenie korešponduje s učením tejto americkej náboženskej spoločnosti, objavujúcej sa koncom 19-teho storočia. Angličan Dixon zozbieral o Iljinovi i jeho sekte veľa materiálov. Jeho kniha vyšla v Londýne v roku 1870 pod

¹⁷ S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 48

¹⁸ S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 42-43

¹⁹ MOSKALENKO: *Súčasný jehovizmus*. Novosibirsk 1971 s. 31-33

názvom Slobodné Rusko (Free Russia) a bola dostupná okrem Británie v USA, Kanade a Rusku. Pri porovnaní oboch (iljinského uralského jehovizmu a amerického russellovského) Moskalenko hovorí že,: „nie je veľa odlišnosti v teologickom obsahu vierouky (symboloch viery)“²⁰.

Vplyv Ruského Uralského Iljinského jehovizmu na americký nie je bližším predmetom nášho záujmu. Jeho vplyv na zakladateľa Charlesa Taze Russella zakladateľa Jehovových svedkov sa javí reálny.

1.2.2 Vývoj v počte členov

V roku 1914 má organizácia asi 5 100 aktívnych členov. 29. júla 1931 prijali meno Jehovovi svedkovia, dovtedy boli známi ako bádatelia biblie²¹. V roku 1935 je aktívnych 56 153 členov, a na celom svete pôsobia 149 krajinách a ostrovoch. V roku 1975 dosahujú 2 179 256 aktívnych členov. Rok 1992 – Ich činnosť zaznamenávame v 229 štátoch a územiach s celkovým počtom aktívnych členov 4 472 787. V roku 2004 počet aktívnych členov dosahuje 6,5 milióna.

1.2.3 Záonné korporácie

Záonné korporácie (akciové spoločnosti), ktoré zastrešujú ich činnosť.

Zion's watch tower tract society vytvorená v roku 1871 a potom v zákone zaregistrovaná v štáte Pensylvánia 15.decembra 1884. V roku 1896 bolo jej meno zmenené na WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF PENNSYLVANIA. PEOPLES PULPIT ASSOCIATION – utvorená v roku 1909 v spojitosti s hlavným presťahovaním kancelárií spoločnosti do Brooklynu v New Yorku. V roku 1939 bolo meno spoločnosti zmenené na WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY, Inc. Od roku 1956 je známa ako **WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF NEW YORK Inc..**

²⁰ MOSKALENKO: *Súčasný jehovizmus*. Novosibirsk 1971 s.6.

²¹ S. J. – Hlasatelé Božieho Kráľovství: Watch tower 1993, s. 433.

1.2.4 Menia učenie

Jehovovi svedkovia sú známi tým, že veľakrát menili svoje učenie vrátane chronológie. Neraz tieto zmeny označovali ako „súčasná pravda“, ako príklad uvádzame: „veľmi málo (zo súčasných svedkov) si uvedomuje, že po dobu takmer päťdesiat rokov spoločnosť Strážna veža vo svojej role proroka oznamovala a hlásala, že takáto neviditeľná prítomnosť (čas konca) začala v roku 1874. Jehovovi svedkovia to učili ešte v roku 1929, pätnásť rokov po roku 1914.

Jehovovi svedkovia dnes veria, že Kristus svoju kráľovskú vládu oficiálne započal v roku 1914. Strážna veža po desiatky rokov učila, že sa to udialo v roku 1878. Jehovovi svedkovia dnes veria, že ‚posledné dni‘, a ‚čas konca‘, tiež začali v roku 1914. Časopis Strážna veža učil takmer pol storočia, že ‚posledné dni‘ začali v roku 1799²². Zároveň uvádzame, že ako oficiálne stanovisko spoločnosti a Jehovových svedkov, je to najstarší dátum spájaný s časom konca. Tento výklad bol prijatý od Georga Bella, ktorý ho publikoval v roku 1796. Udalosti času konca boli spájané s revolučnými udalosťami vo Francúzsku.

Aj dnes, v roku 2008, 7 miliónov činných Jehovových svedkov verí a učí, že Kristova neviditeľná prítomnosť začala v roku 1914. Zároveň s týmto dátumom spájajú aj posledne dni tohoto sveta.

1.3 Genéza Jehovových svedkov v Čechách a na Slovensku

Pri číselných údajoch sa môžeme stretnúť s rozpormi medzi rôznymi zdrojmi informácií. Pri číselných údajoch vychádzame zo štatistík publikácii spoločnosti Strážna veža, ktorá zastrešuje činnosť Jehovových svedkov a zároveň vedie dôsledne štatistiky.

²² Raymond Franz: Krize svědomí. Návrat domů: 1998, s. 138

Prvý kontakt Jehovových svedkov, v tom čase boli známy ako bádatelia biblie (medzinárodné združenie bádateľov biblie), bol ešte v období Rakúsko-Uhorskej monarchie, keď vtedajší prezident a majoritný akcionár spoločnosti Charles Taze Russell v roku 1891 navštívil Prahu. V roku 1907, po krátkej návšteve vtedajšieho prezidenta spoločnosti Watch Tower Russella začal navštevovať raz mesačne Severné Čechy pán Erler, pochádzajúci z Drážďan v Nemecku.

Oficiálne dejiny s aktívnymi domácimi hlásateľmi sú spojené s rokom 1912, keď na územie Slovenska prišli z Maďarska Károly Szabó a József Kiss. Kniha Svědkové Jehovovi – hlásatelé Božího království na str. 431 uvádza: „Pred prvou svetovou vojnou boli rozosiate semená biblickej pravdy i vo východnej Európe a niektoré sa ujali. V roku 1908 sa jedna pokorná Maďarka, Andrásné Benedeková, vrátila do Rakúsko-Uhorska, aby sa delila s inými o dobré veci, ktoré sa dozvedela. Dva roky po tom, sa do tejto krajiny vrátili i Károly Szabó a József Kiss a šírili biblickú pravdu hlavne na územiach, ktoré boli neskôr známe ako Rumunsko a Československo.

1.3.1 Historický prehľad

Ďalej uvádzame iba veľmi stručný prehľad o Jehovových svedkoch z kvantitatívneho aspektu v Čechách a na Slovensku:

- 1912 – Oficiálny začiatok aktívnych svedkov na území dnešného Slovenska.
- 1918 – Koniec prvej svetovej vojny, rozpad Rakúsko – Uhorskej monarchie a na území Československa pôsobili v jazykoch maďarskom, ruskom, rumunskom a nemeckom.
- 1922 – Zo Spojených štátov amerických sa vrátilo niekoľko bádateľov biblie, aby venovali pozornosť slovensky hovoriacemu obyvateľstvu. V tom istom roku bola vydaná kniha od Rutherforda v češtine s názvom „Milióny dnes žijúcich nikdy nezomrú“.

- 1923 – „Najneskôr od roku 1923 bolo každý mesiac dostupné 16 stranové vydanie Strážnej veže v českom jazyku“²³. V tomto období začala pôsobiť dvojica aktivistov na území dnešného Česka.
- 1928 – V Československu pôsobí 25 skupiniek a 112 aktívnych členov.
- 1932 – 14.-16. máj – medzinárodný zjazd v Prahe, kde počet návštevníkov dosiahol účasť 1500. V Čechách sa objavuje časopis *Zlatý vek*, dnes známy ako *Prebud'te sa!*.
- 1935 – Počet aktívnych členov bol 1198. Pre porovnanie uvádzame aj iné krajiny. V tomto roku bolo na celom svete činných 56 153 členov pôsobiacich v 115 štátoch. Iba dva štáty mali viac ako 10 000 členov (USA, Nemecko). Československo patrilo k ďalším siedmym krajinám, ktoré mali viac ako tisíc aktívnych členov a menej ako šesťtisíc (Austrália, Veľká Británia, Francúzsko, Kanada, Poľsko a Rumunsko). Pre porovnanie Maďarsko malo 384 aktívnych členov.
- V rokoch 1948-1950 dochádza v Československu ku vzrastu o 52% z 1581 na 2403. Pre povojnové obdobie je charakteristický vysoký nárast.
- 1951 – Na území Československa pôsobí 3705 aktívnych členov.
- 1959 – Nastáva pokles na 2105 aktívnych členov. V tomto období dochádza k schizme²⁴ – rozdeleniu organizácie v Československu vzhľadom na výklad organizácie ohľadne pojmu „nadriadené vrchnosti“²⁵, a spolupôsobenia štátnej bezpečnosti. V tomto období sa oddelilo viac ako 1000 členov²⁶
- 1975 – Tento rok bol spojený s viacerými očakávaniami. Všeobecne sa očakával Boží zásah, ako príklad uvádzame nasledovný text: „podľa spoľahlivej biblickej chronológie skončí 6000 rokov od stvorenia človeka v roku 1975 a siedme

²³ ročenka Jehovových svedkov 2000 s. 154

²⁴ schizma – rozštiepenie, rozkol cirkevnej jednoty

²⁵ či sú týmito vrchnosťami Boh a Ježiš alebo vládne authority – uvádzame že tento výklad sa viackrát menil, no bližšie sa tejto problematike nevenujeme

²⁶ ročenka Jehovových svedkov 2000 s. 190

tisícročné obdobie ľudských dejín začne v jeseni 1975“²⁷, „Pre ľudstvo by to bolo nanajvýš časové. Bolo by to vhodné aj od Boha... Nebola (by)²⁸ to ani náhoda alebo zhoda okolností, ale bolo by to podľa láskyplného zámeru Jehovu Boha, aby panstvo Ježiša Krista, Pána sabatu, prebiehalo súbežne so siedmim tisícročím ľudskej existencie.“²⁹ Po nesplnení očakávaní spojených s týmto rokom dochádza k stagnácii a poklesu členov.

- 1982 – Od tohoto roku Poľská vláda povolila Jehovovým svedkom konať jednodňové zjazdy v prenajatých priestoroch. Neoficiálne sa ich sporadickyúčastnia aj svedkovia z Československa.
- 1985 – V Poľsku sa konajú 4 veľké zjazdy v mesiaci august s celkovou účasťou 94 134 delegátov.
- 1987 – Na území Českej socialistickej republiky pôsobí 9870 aktívnych členov, najviac v Prahe a na Ostravsku, vrátane veľkého počtu zo Slovenska. Na Slovensku je najviac členov v Bratislave a v niektorých častiach Východného Slovenska.
- 1989 – V Čechách je 11 394 aktívnych členov. Československé úrady povoľujú 10 000 členom vycestovať na medzinárodne zjazdy do Poľska. Zjazdy sa konali v lete v mestách Chorzowe, Poznani a Varšave s celkovou účasťou 166 518 delegátov vrátane veľkého počtu účastníkov z vtedajšieho Sovietskeho Zväzu.
- 1990 – Okrem miestnych (krajských zjazdov) sa koná v Prahe na Štadióne E. Rošického celoštátny zjazd s účasťou 23 876, z toho je 1824 pokrstených.
- 1991 – 9.-11.augusta sa koná medzinárodný zjazd v Prahe na Strahovskom štadióne z účasťou 74 587 prítomných, z toho 29 119 z Československa, 26 716 z Nemecka, 12 891 z Poľska a 5 857 z ďalších 36 štátov. Celkovo je pokrstených 2337 nových členov, z toho 1760 z Československa.

²⁷ Večný život v slobode Božích synov, s.28 ods.41

²⁸ doplnené pre zmysel textu

²⁹ Večný život v slobode Božích synov, s.29 ods.43

- 1993 – 1. januára vznikajú dva suverénne štáty Česká republika a Slovenská republika. Činnosť organizácie je koordinovaná samostatne v každom štáte najprv pod správou rakúskej odbočky a miestnymi zemskými výbormi a neskôr samostatnými odbočkami.
- Zákonná registrácia NSJS bola na Slovensku dosiahnutá 22. marca 1993 ministerstvom kultúry a v Českej republike 1. septembra 1993.
- Na územi Čiech a Slovenska bola činnosť Jehovových svedkov úplne zakázaná 46 rokov.

Pre obdobie tesne pred rozpadom totalitného systému je charakteristický značný prílev nových členov. Je to spôsobené uvoľnením napätia medzi štátom a organizáciou Jehovových Svedkov.

Počiatkové roky náboženskej slobody charakterizuje eufória a nadšenie, no v ďalších rokoch dochádza v Českej republike aj na Slovensku ku stagnácii a k poklesu ako možno vidieť z nasledujúcej tabuľky a grafu:

1.3.2 Vysvetlenie základných pojmov v tabuľke:

- Zvestovateľ(kazateľ) – aktívny člen, ktorý sa podieľa na rozširovaní literatúry medzi nečlenov alebo pôsobí verbálne medzi nečlenmi. Nemusí byť pokrstený. Medzi zvestovateľov sa v štatistikách neuvádzajú ani tí členovia, ktorí sú pokrstení a nechcú a neodovzdávajú správu o svojej činnosti (interne sa označujú ako nepravidelní alebo nečinní).

- Rok – tzv. služobný rok – začína 1.septembra a končí 31. augusta.

- Zbor – relatívne samostatná jednotka podliehajúca vedeniu v danej krajine alebo oblasti, riadiaca sa pokynmi vedúceho zboru. Priemerne má 70 aktívnych členov (10-200)

- Vzrast – (prípadne pokles) – určuje rozdiel oproti priemeru minulého služobného roku vyjadrený v percentách.

- Pokrstená osoba – je tá, ktorá sa pre tento krok rozhodne a spíňa podmienky organizácie, krstom sa stáva plnohodnotným členom.

- Pamätná slávnosť – je to jediná udalosť, ktorou si pripomínajú Jehovovi Svedkovia pamiatku na smrť Ježiša Krista, a ktorá korešponduje s obdobím Veľkej noci. Medzi prítomnými sú zahrnutí zúčastnení aktívni a pasívni členovia, tiež pozorovatelia a pozvaní. Účasť je dobrovoľná a vstup voľný.

- CS – Súhrnné údaje za Českú republiku a Slovenskú republiku

- CZ – Česká republika

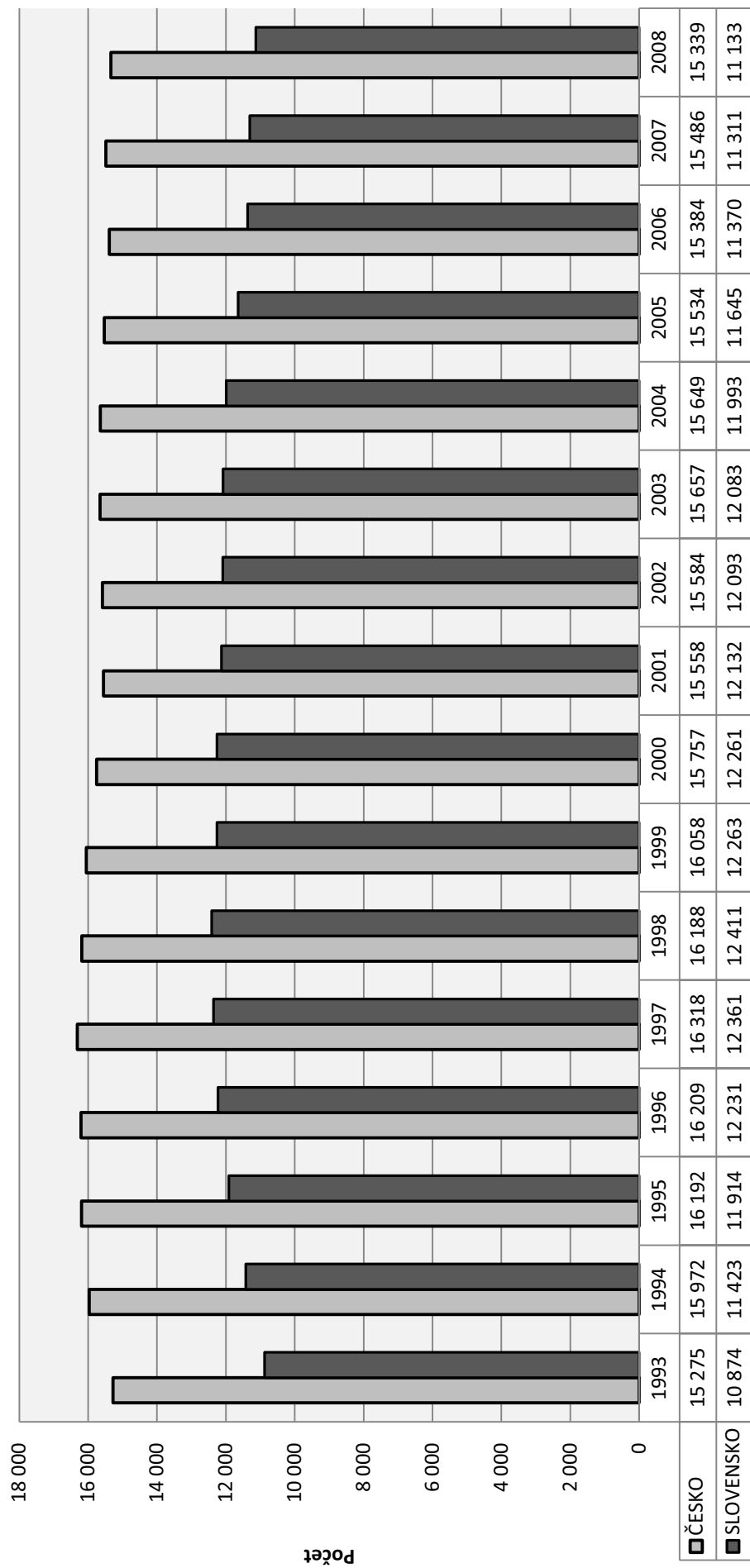
- SK – Slovenská republika

Tabuľka a graf - spracované autorom práce na základe interných materiálov JS, Ročeniek 1991 až 2009, knihy JS hlasateľé božieho kráľovství, Strážnych veží s 1. januára a februára príslušných ročníkov.

T Vývin v počte JS v Cechách a na Slovensku										
Rok	ŠTÁT	VRCHOL AKTÍVNYCH ČLENOV V DANOM ROKU	POMER KU POČTU OBYVATEĽOV	PRIEMER AKTÍVNYCH KAZATEĽOV	VZRAST (POKLES) OPROTÍ PRIEMERU PREDCHÁDZAJÚCEH O ROKA V %	POČET POKRST ENÝCH	POČET ZBOROV	POČET BIBLICKÝCH ŠTÚDIÍ	ÚČASŤ NA PAMÄTNEJ SLÁVNOSTI	
1935	CS	1 198								
1990	CS			20 625						
1991	CS	23 767	655	23 035	12%	3 136	406	18 641	49 896	
1992	CS	25 435	612	24 884	8%	2 585	430	20 724	54 082	
1993	CZ	15 713	656	15 275	6%	1 605	267	14 522	35 519	
	SK	11 100	479	10 874	4%	806	184	6 730	24 058	
1994	CZ	16 268	635	15 972	5%	1 225	277	13 327	34 573	
	SK	11 714	456	11 423	5%	844	193	6 865	25 010	
1995	CZ	16 777	616	16 192	1%	1 028	276	11 047	32 453	
	SK	12 272	437	11 912	4%	893	195	6 569	25 600	
1996	CZ	16 659	619	16 209	0%	950	257	9 332	33 439	
	SK	12 443	432	12 231	3%	814	196	5 913	25 046	
1997	CZ	16 537	623	16 318	1%	722	246	7 171	32 965	
	SK	12 587	428	12 361	1%	613	195	4 684	25 577	
1998	CZ	17 061	603	16 188	-1%	468	241	6 067	30 698	
	SK	12 880	419	12 411	0%	449	193	3 851	24 334	
1999	CZ	16 301	631	16 058	-1%	437	243	6 150	31 435	
	SK	12 416	435	12 263	-1%	385	183	3 606	24 016	

Vývin v počte JS v Čechách a na Slovensku - pokračovanie										
Rok	STAT	VRCHOL AKTÍVNYCH ČLENOV V DANOM ROKU	POMER KU POČTU OBYVATELOV	PRIEMER AKTÍVNYCH KAZATEĽOV	VZRAST (POKLES) OPROTÍ PRIEMERU PREDCHÁDZAJÚCEHO O ROKA V %	POČET POKRST ENÝCH	POČET ZBOROV	POČET BIBLICKÝCH ŠTÚDIÍ	ÚČASŤ NA PAMÄTNEJ SLÁVNOSTI	
2000	CZ	16 418	625	15 757	-2%	401	240	5 855	31 069	
	SK	12 596	429	12 261	0%	346	178	3 749	24 383	
2001	CZ	15 822	651	15 558	-1%	326	236	5 658	30 283	
	SK	12 263	441	12 132	-1%	284	170	3 573	23 957	
2002	CZ	15 901	641	15 584	0%	326	230	5 982	29 703	
	SK	12 422	434	12 093	0%	285	165	3 447	23 458	
2003	CZ	15 833	645	15 657	0%	312	231	6 349	29 565	
	SK	12 288	438	12 083	0%	247	164	3 486	23 106	
2004	CZ	15 779	647	15 649	0%	302	231	6 576	29 281	
	SK	12 100	445	11 933	-1%	261	160	3 425	23 146	
2005	CZ	15 617	655	15 534	-1%	299	232	6 453	27 408	
	SK	11 785	457	11 645	-2%	238	161	3 054	20 727	
2006	CZ	15 488	662	15 384	-1%	268	232	6 483	27 759	
	SK	11 489	469	11 370	-2%	288	160	2 956	21 118	
2007	CZ	15 662	658	15 486	1%	358	231	6 370	27 998	
	SK	11 469	470	11 311	-1%	251	160	2 814	21 094	
2008	CZ	15 492	673	15 339	-1%	331	234	6 509	27 547	
	SK	11 217	482	11 133	-2%	237	160	2 745	20 526	

Vývin v počte aktivních členov JS v Čechách a na Slovensku

[1] Rozmer – časopis pre kresťanskú a duchovnú orientáciu vydávaný ako štvrťročník, vydávaný od roku 1998, vydavateľ: Ekumenická spoločnosť pre štúdium siekt a Ekumenická rada cirkvi v SR. Bližšie informácie o NSJS v Rozmere č. 1-3/2007, internet: <http://www.rozmer.sk>

[2] Dingir - Časopis Dingir vznikol roku 1998 ako populárne odborný časopis, ktorý sa z hľadiska religionistiky zaoberá súčasným náboženským životom, pričom náboženstvo ani jeho jednotlivé formy nepropaguje ani neodsudzuje a snaží sa pristupovať nepredpojatú. Redakčnú radu zastrešujú české religionistické pracoviská univerzít v Prahe, Pardubiciach a v Ostrave. Vychádza štvrťročne, , internet: <http://www.dingir.cz>

[3] MARTINEK, B.: Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu. Praha 2000, 64 s.

[4] HUMPL, L.: Svědkové Jehovovi v České republice – prožívání a postoje bývalých členů. (rigorózná práca), Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Olomouc 2002, s. 207.

[5] MALÝ, M. a kol.: Život je svatý Svědkové Jehovovi a otázka krve. nakl. L. Marek, Pekařská 18, Brno 2006, ISBN 80-86263-86-X, s. 306.

[6] FRANZ, R.: Hledání křesťanské svobody. Praha 2007, ISBN 978-80-87168-03-5, s. 616.

[7] KAHAN, K.: Jehovovi svedkovia. Nakladateľstvo Pravda, Bratislava 1988, 1.vyd. s. 261.

[8][8] PROCHÁZKA, P.: Cirkev a sekty. Pdf. UMB v Banskej Bystrici. 2004, ISBN 80-8055-919-8, s. 37.

[9] SOPÓCI Ján a kol.: Základy sociológie. SPN Bratislava 1995, s. 106.

[10] Spracované podľa: HUMPL, L.: Svědkové Jehovovi v České republice – prožívání a postoje bývalých členů.s.7.

[11] S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 117

[12] tamtiež

[13] Vedúci zbor je kolektívny orgán, ktorý rozhoduje o celej činnosti organizácie. Skladá sa z neurčitého počtu členov. Strážna veža – je právny nástroj Vedúceho zboru a vydavateľ časopisov Strážna veža a Prebuďte sa! a ostatnej literatúry.

[14] myslené tým vedúci zbor alebo prezident spoločnosti

[15] FRANZ, R.: Hledání křesťanské svobody. Praha 2007, ISBN 978-80-87168-03-5, s. 27.

[16] Raymond Franz: Krize svědomí. Návrat domů: 1998, s. 137

[17] S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 48

[18] S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 42-43

[19] MOSKALENKO: Súčasný jehovizmus. Novosibirsk 1971 s. 31-33

[20] MOSKALENKO:Súčasný jehovizmus. Novosibirsk 1971 s.6.

[21] S. J. – Hlasatelé Božího Království: Watch tower 1993, s. 433.

[22] Raymond Franz: Krize svědomí. Návrat domů: 1998, s. 138

[23] ročenka Jehovových svedkov 2000 s. 154

[24] schizma – rozštiepenie, rozkol cirkevnej jednoty

[25] či sú týmito vrchnosťami Boh a Ježiš alebo vládne authority – uvádzame že tento výklad sa viackrát menil, no bližšie sa tejto problematike nevenujeme

[26] ročenka Jehovových svedkov 2000 s. 190

[27] Večný život v slobode Božích synov, s.28 ods.41

[28] doplnené pre zmysel textu

[29] Večný život v slobode Božích synov, s.29 ods.43